

ref.nr.: 15.019/ 6.30.1

Amsterdam, 3 april 2015

betreft: AO 16 april a.s. over Patiëntveiligheid en vergoeding transgenderzorg

Geachte woordvoerders Volksgezondheid en LHBT-emancipatie,

Op 16 april a.s. spreekt u met de minister van VWS o.a. over maatregelen in de cosmetische sector, tijdens een AO over Patiëntveiligheid.

COC Nederland en Transgender Netwerk Nederland verzoeken u om de minister van VWS bij die gelegenheid te verzoeken om de medisch noodzakelijke aanpassing van geslachtskenmerken voor transgender personen weer volledig te gaan vergoeden.

In het televisieprogramma Radar van 30 maart jl. gaf minister Schippers aan te willen kijken of medisch noodzakelijke plastische chirurgie weer in de basisverzekering kan komen. Daarbij werd het voorbeeld genoemd van borstconstructie bij transgender vrouwen. Wij hopen dat de minister hierover tijdens het AO meer duidelijkheid wil geven. De vakvereniging van plastisch chirurgen (NVPC) heeft inmiddels aangegeven over de kwestie met de minister in gesprek te willen; wij hopen dat de minister hier spoedig gevolg aan geeft.

Huidige situatie: behandeling geslachtskenmerken transgender personen niet volledig vergoed

Voor transgender personen is het essentieel dat hun geslachtskenmerken na een geslachtsaanpassende behandeling overeenkomen met hun genderidentiteit. Nu wordt de behandeling van een deel van die geslachtskenmerken - zoals borstconstructie, gelaatscorrecties, ontharing en erectieprothesen - niet of nauwelijks vergoed. Dat betekent bijvoorbeeld dat een transgender vrouw soms door het leven moet met gezichtsbeharing of zonder borsten. Een aanzienlijk deel van de transgender personen wordt daardoor belemmerd om te leven volgens het eigen geslacht. Hun geslachtsaanpassende behandeling is niet compleet.

De medische behandelaars uit de transgenderzorg zijn zich terdege van deze problematiek bewust. Al in 2007 adviseerden zij aan de voorloper van Zorginstituut Nederland over medisch noodzakelijke plastische chirurgie aan uiterlijke geslachtskenmerken.¹ Zij geven aan dat plastisch chirurgen prima in staat zijn te beoordelen of plastisch chirurgische ingrepen wel of niet medisch noodzakelijk zijn in het kader van een geslachtsaanpassende behandeling.

De psychische gezondheid, de sociaal-economische positie en de maatschappelijke acceptatie van transgender personen blijft achter.² Het is daarom te meer onacceptabel dat zij de kosten van behandelingen die medisch noodzakelijk zijn (deels) zelf moeten dragen. Het feit dat niet de volledige behandeling wordt vergoed, kan bovendien de achterstandspositie van transgender personen vergroten en leiden tot onderbenutting van maatschappelijk potentieel, bijvoorbeeld omdat een transgender vrouw met gezichtsbeharing moeilijker aan een baan komt.

¹ M.A.A. van Trotsenburg & C.A. Smand, Advies vergoeding van zorg aan transseksuelen ten laste van de basisverzekering. (2007)

² Worden wie je bent. SCP, 2012

Oproep VN-comité, Raad van Europa en CRM

Wij wijzen u er op dat ook het VN-Vrouwenrechten Comité (CEDAW), in een rapport over Nederland, de regering oproept om de behandeling van alle geslachtskenmerken voor transgender personen weer volledig te gaan vergoeden. Ook het College voor de Rechten van de Mens (destijds Commissie Gelijke Behandeling) riep de regering hiertoe op in het najaar van 2009. Datzelfde jaar wees de Commissaris voor de Rechten van de Mens van de Raad van Europa lidstaten op hun positieve plicht om medisch noodzakelijke zorg die leidt tot geslachtsaanpassing mogelijk te maken en te vergoeden³.

Goed af te bakenen groep

Uit een brief van voormalig minister van VWS, Ab Klink, blijkt bovendien dat transgender personen een in de regelgeving goed af te bakenen groep zijn, die zich voldoende onderscheidt van vrouwen die bijvoorbeeld een borstvergroting willen. Klink schreef hierover aan de Kamer: 'transgenders [zijn] een in de regelgeving af te bakenen en te onderscheiden groep' (zie Kamerstuk 27 017, 70). Er bestaat dus geen risico dat andere groepen zich (met een beroep op het gelijkheidsbeginsel) op een eventuele regeling voor transgender personen zullen beroepen.

Uiterst beperkte kosten

De kosten voor deze maatregel zijn uiterst beperkt: het gaat jaarlijks om in totaal niet meer dan 125.000 tot 250.000 euro, zo beraamde de regering in 2010 (zie Kamerstuk 27 017, 70). Wij beseffen ons dat in deze tijden van bezuiniging elk bedrag telt, maar in verhouding tot de ernst van de problematiek en de mensenrechten van transgender personen die in het geding zijn, lijkt ons deze uitgave verantwoord. In de woorden van het Sociaal en Cultureel Planbureau in een recent rapport over de situatie van transgenders in Nederland⁴, is dit probleem 'dusdanig dat voor deze groep een uitzondering gerechtvaardigd lijkt.'

Wij hopen dat u er op 16 april voor wilt pleiten dat de complete medisch noodzakelijke aanpassing van geslachtskenmerken voor transgender personen weer vergoed gaat worden.

Bij voorbaat hartelijk dank.

Hoogachtend,

Tanja Ineke
Voorzitter COC Nederland

Carolien van de Lagemaat
Voorzitter Transgender Netwerk Nederland

CC: de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

³ Issue Paper by Thomas Hammarberg, Council of Europe Commissioner for Human Rights

⁴ Worden wie je bent. SCP, 2012